זון אויפגאנג — 4.33.
זון אונטערגאנג — 8.17.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאָג

אידישע וואָרט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
קלאר, עטוואס מילדער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 103. Winnipeg, Friday May 23, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאָג חוץ שבת און זונטאָג פרייטאָג כה' אייר, תר"ץ.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 1930 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

רומענישע אידן אנטלויפן אין טויט־שרעק פון פאָגראָמען

סטרייק רוף אין ארץ־ישראל איז געווען 100 פּראָצענט ווירקזאם

אגודה איז אין לעצטן מאָמענט אויך צוגעשטאנען צום סטרייק, — דאָס איז דער ערשטער פאל אז אגודה זאָל זיך באטייליקן אין אלגעמיינער אונטערנעמונג

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטא")

ירושלים, מאי 23 (איטא).— א האלבע שעה נאכדעם ווי דער סטרייק האט זיך געכאפּט אנגעפאנגען, איז דערגרייכט געווארן פולשענדיקע סאָלידאריטעט פון'ם אידישן ישוב. די אגודה אז די עקסטרעמע אשכנ'ישע ארטאָדאָקסישע קהלה אין ירושלים האבן באפיילן אלע זייערע אנהייגער צו צו שטיין צום סטרייק, "צוליב דער מוטוועדיקייט פון געמיינשאפטלאכער האנדלונג אין דער דאזיקער שווערער צייט."

דער באשלוס פון דער אגודה איז דערגרייכט געווארן נאך א צווייטל־שעה'דיקער פארהאנדלונג, אין וועלכער די פארשטייער פון ועד לאומי האבן צוגעזאגט אלץ צו טאן וואס זיי וועלן קאנען רעספּעקטירן די געפילן פון די ארטאָדאָקסישע אידן.

דער רוף פון דער אגודה האט געלייטעט: "מיר פאראייניקן זיך מיט'ן סטרייק רוף און מיר פאדערן אויף אלע ארטאָדאָקסישע אידן אפּצוהיטן אחדות, אפּשטעלן די ארבעט און תפילה צו טאן צום אלמעכטיקן ער זאָל מבטל מאכן דיי שווערע גזרות."

דער דאזיקער טריאומף פון אחדות האט אלעמען איבערראשט, ווייל אלע זיינען געווייזט געווארן צו זעען די אגודה שטיין אן דער זייט ביי אלע געמיינשאפטלאכע נאציאָנאלע ארויסטרעטען. דאָס האט געמאכט דעם אידישן סטרייק רוף 100־פּראָצענט ווירקזאם.

גרויסער פּרץ-שול גראדואירונג פייערונג דעם זונטאג אין דאמיניאן

42 קינדער פון עלעמענטאר־שול און 12 קינדער פון מיטל־שול וועלן קריגן זייערע דיפּלאָמען ביי דער יערלאכער י. ל. פּרץ־שול גראדואירונג פייערונג, דעם זונטאג, 3 ביי־טאג, אין דאמיניאן טעאטער, פּארטעידזש עוועניו, איסט.

י. זיפּער, פּרינציפּאל פון מאנטרעאלער פּרץ־שולן, וועט זיין דער ערן־נאסט ביי דער פייערונג, און ער וועט באגריסן די קינדער אין די טוער.

א רייכע מוזיקאלישע פּראָגראם וועט דורכגעפירט ווערן, איינשליסנדיק דעם גרויסן פּרץ־שול כאר אונטער דער ליטונג פון ב. בראנשטיין, און א טייל פון'ם קינדער נאָרטן. עס וועלן אויף דורכגעפירט ווערן פיזישע איבונגען, טענץ בילדלאך און אן איינאקטער. דאָס פּראָגראם וועט זיך פארענדיקן מיט דער גראדואירונגס צערעמאָניע

א באנקעט לכבוד די גראדואירנדיקע קינדער וועט דורכגעפירט ווערן אין אוונט אין פּרץ־זאל, צו וועלכער אלע פריינט פון דער שול זיינען איינגעלאדן.

דאָס פּראָגראם פון דער פייערונג וועט זיך אנפאנגען פינקטלאך אין צייט, 3 אזייגער, אונטער אלע אומשטענדן. דער עולם אין דערפאר נעבעטן צו קומען אין צייט און נים שטערן דעם פינקטלאכן דורכפיר פון'ם פּראָגראם.

י. זיפּער קומט אויף אן מארגן, 7.15 נ. מ., מיט דער סי: פּי. אר.

פארלאמענטרישע ארבעטער גרופּע הייסט גוט פּאליטיק פון מאקדאנאלדס רעגירונג

לאָנדאָן, מאי 23. — די ארבעטער רעגירונג האָט זיך דערווייל פארזיכערט מיט דער שטיצע פון איר איינענער פּארטיי, און זי אין אזוי ארויס אין באלדיקער נעפאר. אויף דער נעכטיקער פארזאמלונג פון דער פארלאמענטארישער ארבעטער פּארטיי איז דורכגעווארפן געווארן דער פארשלאג פון אסוואלד מאָסלי, רעזיגנירטער מיניסטער, צו פארדאמען די רעגירונג פאר איר ארבעטסלאזיקייט פּאליטיק, שטיצנדיק די רעגירונג מיט 210 שטימען צו 29.

פּרעמיער מאקדאָנאלד האט געהאלטן א וואָרימע רעדע, אין וועלכער ער האָט געוואָרנט זיינע חברים, אז אויב ער פאלט דאָ דורך אויף דער פארזאמלונג, וועגדעט ער זיך צום קענען נאך אן אויפלייזונג פון'ם פארלאמענט און נייע וואלן. די דאזיקע דראָונג איז נאך געמאכט געווארן פריער אין די קולוארן, און זי האט געהאט איר געהעריקע ווירקונג; קיינער וויל איצט נים קיין נייע וואלן.

אנענטור פּראָטעסט איבערגעשיקט געווארן

וואשינגטאָן, מאי 23 (איטא).— דער ברי־טישער אמבאסאדאר, סער לינדסעי, האט געקראָגן דעם פּראָטעסט פון די אמעריקאנער פארטרעטער פון דער אידישער אגענטור, אין וועלכן עס ווערט געפאדערט די צוריקציאונג פון'ם אימיגראציע אפּד שטעל אין ארץ־ישראל. שטאטס סעקרעטאר סטימסאָן האט אויך געקראָגן א קאָפּיע פון'ם פּראָטעסט.

אמעריקאנער זיינען קענן פּראָהיבישאָן

ניו־יארק, מאי 23. — א "שטרויענע אפּשטימונג" פון "ליטעראַרי דיידזשעסט" אין וועלכער ארום פינף מיליאָן מענשן האבן זיך באטייליקט, האט געצייגט די איבערוועגנדיקסטע מערהייט פון'ם אמעריקאנער פאלק איז קעגן די עקזיסטירנדיקע "פּראָהיבישאָן" געווען.

40 פּראָצענט פון אלע־אפּגעגעבענע שטימען זיינען געווען פאר צוריקציאונג דעם געזעץ, 29 פּראָצענט פאר מאָדיפיצירן אים און בלויז 31 פּראָצענט זיינען געווען פאר דעם דורכפיר פון'ם עקזיסטירנדיקן געזעץ.

דער סך־הכל אפּגעגעבענע שטימען איז געווען 4,906,464 וועלכע האבן זיך אזוי צעטיילט: פאר אפּהיטן דעם איצטיקן געזעץ, 1,464,098; פאר מאָדיפיצירן אים, 1,399,314, און פאר צוריקציאונ אים, 1,943,052.

—(::)—

פארקן עפענען זיך מארגן

די אפיציעלע עפענונג פון די שטאָטיקע פארקן קומט פאר מארגן, מאי 24טן. ביי דער געלעגענהייט ווערט געעפנט אויך דער נייער פּראָכטפולער פּאוויליאָן אין סיטי פארק, און צען טויזנט "אייז־קרימס" ווערלען אויסגעטיילט ווערן צו קינדער צווישן 2 און 3 נ. מ.

—(::)—

גרעי צוריק פון קאָנפערענץ

מ. א. גרעי הינער סעקרעטאר פון אר־מיגראנטן־הילף פּאראיין, האט זיך היינט פרי צוריקגעקערט פון מאָנטרעאל, וואו ער האט באזוכט די יערלאכע קאָנפערענץ פון'ם קאנאדער אידישן אימיגראנטן הילף פּאראיין.

מאָרים סעמועל ביי באנקעט קום. מאָנטאָג אין ציון זאל

דער באַרימטער שריפטשטעלער און אָראטאָר, מאָרים סעמועל, וועט זיין דער גאסט ביים ציוניסטישן באנקעט קומענדיקן מאָנטאָג אוונט, אין ציון זאל, לכבוד דער עפענונג פון'ם פּאראייניקטן פאלעסטינער אפיס דאָ אין ווינניפּעג.

דאָס וועט זיין מר. סעמועלס לעצטער עפנטלאכער איינטריט דאָ אין לאנד: פון דאנען פאָרט ער אָפּ קיין ארץ־ישראל.

מר. סעמועל קומט איצט אהער אויף זיין וועג צוריק פון א דערפאָלגרייכן טור איבער מערב קאנאדע, וואו ער איז זייער וואָרים אויפגענומען געווארן און וואו ער האט איבערגעלאָזן אן אומפאַרגעסלאכן רושם אויף אלע אידישע ישובים וואָס ער האט באזוכט.

—(::)—

א י ד י ש ע געזעלשאפט אין דייטשלאנד קויפט לאנד צו קאָ־לאָניזירן געוועזענע סאָלדאטן

בערלין, מאי 32 (איטא).— דער "בונד צו קאָלאָניזירן אידן אין דייטשלאנד" האט געקויפט א קאָלאָניע אין גרויס־נאבלאָוו נעבן קאָטבוס, כדי דאָרט אנצופּאנענען די קאָלאָניזירונג פון א צאָל אידישע געוועזענע מלחמה סאָלדאטן. פּראָגיע אפּעגנהייסער, דער פּרעזידענט פון דעם "בונד", האט געמאכט די דאזיקע מיטטיילונג אויף דער פּאראזאמלונג פון דער דאזיקער ארגאניזאציע, וואָס איז דאָ געכטן אפּגעהאלטן געווארן.

דער צוועק פון דעם "בונד צו קאָלאָניזירן אידן אין דייטשלאנד" איז איינצוארלען די דייטשע אידן אויף דעם דייטשן באדן און זיי צוצוציען וואָס מער צום לאנד. די דערנער אויף דער פּאראזאמלונג באגעגנט מיט'ן צוזאָג צו פאר־לאָזן די מאכט ביי דער קומענדיקער קאָנ־ווענשאָן.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדאר

פרייטאָג, מאי 23

לעבעדיקע צייטונג ביי אידיש־דייטשדי־קער יוגנט פון פּועלי־ציון, 8.30 אוונט, אין פּרידאָנסט.

אלגעמ. פּאראזאמ. פון אידישער. אר. פּאָרטיי לינקע פּוע"צ. 8.30 נ. מ., אין פּרץ שול.

שבת, מאי 24

רבי הורוויץ: חומש מיט מפּרשים, 4.30 נ. מ., אין מושב זקנים שול.

זונטאָג, מאי 25

נראָדואירונג פייערונג פון פּרץ־שול, אין דאָמיניאָן טעאטער, פּונקט 3 נ. מ.

אינסטאלירונג באנקעט פון עסטרייך־פּוילישן פאָרבאנד אין דער נייער ת"ת, 8.30 אוונט.

"מאי טיי" פון יוניווערסיטי שטאָפּטער הדסה אין ציון זאל, 4 ביז 7.15 נ. מ.

וואלן פּאראזאמ. ביי ליבערטי פּרי לאאן אסס'ן, 11.30 אינדערפרי.

"סילווער טי" פון מעזיריטשער ליידיס אייד. ביי מרס. פּלאסקער, 361 דאפערין עווע., 2 ביז 12.

יוגנט פּאראזאמלונג פון לינקע פּוע"צ. 2.30 נ. מ., אין פּרץ שול.

מאָנטאָג, מאי 26

"באָרד מיטינג" פון כנסת־יישראל סיס־טערהוד, 8 אוונט, אין תלמוד־תורה.

ש. מילער ביי פּאראזאמ. פון מיטער פאר־איין פון תלמוד־תורה, 8.30 נ. מ. אין תלמוד־תורה.

מיטוואָך, מאי 28

טיי פון יוגנט פרויען סיסטערהוד ביי מרס. ס. קאָפּ, 300 אבערדין עווע., 2—11

פרויען איקאר אוונט. ראפל פון לאמפּ, 8 אוונט, אין פרייהייט־טעמפּל.

אלגעמ. פּאראזאמ. פון וופּג. טשאפּטער הדסה, 8 אוונט, אין ציון זאל.

אלגעמ. פּאראזאמ. פון מיטער־פּאראיין פון פּרץ־שול, 8.30 אוונט, אין שול. פּלעט פון בעט־צודעק.

מיטינג פון בני־ישלום פרי לאאן, 8 אוו.

זונטאָג, יוני 1

"טעני־טאָג" פאר'ן איקאר.

—(::)—

היינט אוונט לעצטער קאָנצערט פון מינעאפּאליס סימפאָניע אָרקעסטער

דער לעצטער קאָנצערט פון מינעאפּאליס סימפאָניע אָרקעסטער — איינער פון די פיינסטע מוזיקאלישע ארגאניזאציעס אויף דעם קאָנטינענט, — ווערט דורכגעפירט היינט, 8.30 אוונט, אין אמפיטעאטער, אונטער דער ליטונג פון הענרי ווערבורן. דער אָרקעסטער ווערט ארויסגעהאלטן פון עגנעס רעסט סניידער, קאָנטראלטאָ, מיט א וואונדערבארער שטים.

—(::)—

פאָרזאמלונג פון שרייבער פאר־איין אָפּגעלייגט

צוליב דער גראדואירונג פון דער פּרץ־שול, וועט די פאָרזאמלונג פון שרייבער פאראיין אָפּגעלייגט אויף א וואָך שפּעטער — זונטאָג דעם 1טן יוני.

בראנדייס און זיין גרופּע פאָדערן ציוניסטישע רעאָרגאניזאציע

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטא")

וואשינגטאָן, מאי 23 (איטא). — פּולשטענדיקע רעאָרגאניזאציע פון דער אמעריקאנער ציוניסטישער ארגאניזאציע ווערט געפאָדערט אין א דערקלערונג ארויסגענעבן פון דער בראנדייס גרופּע, אונטערגעשריבן פון ריכטער בראנדייס, ריכטער מעק, דע האאז און סזאלד.

די דערקלערונג איז ארויסגעגעבן געווארן נאך א קאָנפערענץ צווישן די אונטערגעשריבענע און א קאָמיטעט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, וואס אין באשאנען פון רזשיימס העגלער, איזראעל גאָלדבערג, ראטנאָף און פרידבערגער.

די דערקלערונג שלאָגט פאר, אז דער־ווייל זאָל די אפיציעלע פירערשאפט צו־ריקציען זיך און עס זאָל איינגעשטעלט ווערן א צייטווייליקער רעזשים, אין וועלכן עס זאָלן זיך נים באטייליקן נים די איי־מיקע מיטגלידער פון דער־עקזעקוטיווע, און נים די בראנדייסיסטן. א נייע עקזע־קוטיווע זאָל אויסגעקליבן ווערן אויף דער אמעריקאנער ציוניסטישער קאָנווענשאָן אין יוני.

די בראנדייס גרופּע פארזיכערט אין איר דערקלערונג, אז זי וועט נים אנפירן קיין שום פּראָפּאגאנדע מיט'ן צוועק צו פאר־באָן די מאכט ביי דער קומענדיקער קאָנ־ווענשאָן.

ארויסגעבער אנאָנסירן ביליקע־רע פּרייזן אויף ביכער

ניו־יארק, מאי 23.— דריי וויכטיקע ענגלישע פאראלאנן האבן דאָ היינט אנאָנ־סירט, אז זיי וועלן פון איצט אָן פאר־עפנטלאכן נייע בעלעטריסטיק צו איין דאָ־לאר א בוך. א פערטער פאראלאג אנאנסירט אז ער וועט ארויסגעבן ערשטע נאָוועלן צו $1.50 א בוך. דער דרוק און דער איינ־בונד פאראליבן די זעלבע, ווי ביז איצט.

—(::)—

אידישער דעפּוטאט דערווייל געוואָרן צו פּוילישן סיים בעת צוגאָב וואלן אין לוצק

ווארשע, מאי 19 (איטא). דער אידי־שער אדוואָקאט מאָרים ריפּעלר, איז איי־נער פון די דריי דעפּוטאטן, וואס זיינען דערווייל געווארן אויף דער ליסטע פון דעם בלאָק פון די נאציאָנאלע מינאָריטע־טען, בעת די צוגאב וואלן וואס זיינען איצט פארגעקומען אין דער שטאט לוצק. די פּוילישע פּארטייען האבן נים אנטייל גענומען אין די וואלן, צוליב דעם וואס זיי האבן נים געזעען קיין טשאנסן צו דער־ווייל זייערע קאנדידאטן.

—(::)—

מזל־טוב.

א טאָכטער געבאָרן צו מר. און מרס. ה שטערן, פון לעסטאָף, פּאסק. מוטער און קינד, אין הינן דזשענעראל האספּי־טאל, אין בעסטן צושטאנד.

אידישע באפעלקערונג האט זיך פארקלענערט אויף א העלפט פון נאך דער רעוואלוציע אין

אידישע באפעלקערונג פון בוכארא איז פארקלענערט אויף א העלפט זינט עס איז איינגעפירט געווארן די סאָוועטי־שע מאכט, לויט ווי עס באווייזט די אונ־טערזוכונג, וואס עס האט געמאכט דער מאסקווער קאָרעספּאנדענט פון דער "אי־דישער טעלעגראפן אגענטור", וועלכער געפינט זיך איצט אויף א רייזע אין בו־כארא, כדי צו שטודירן דאָס לעבן און זינטן פון די בוכארער אידן.

אין דער שטאָט אלט־בוכארא גופא, וואו די אידישע באפעלקערונג האָט פאר דער מלחמה אויסגעמאכט אכט טויזנט נפשות, און איצט געפינען זיך דאָרט בלויז צוויי טויזנט אידן. אין דער גאנצער געגנט פון אמאמרקאן, וואו עס האבן פריער גע־וואוינט א גרויסע צאָל אידן, געפינען זיך איצט בלויז 15 טויזנט אידן. אין דער גע־גנט פון טאשקענט געפינען זיך איצט בלויז 3,000 אידן, בעת אין גאנץ בוכארא געפינען זיך איצט 45 טויזנט אידן.

זינט דער הערשאפט פון דער סאָוועט־רעגירונג זיינען אין בוכארא אפּגעשאפן געווארן אלע באנערעניצונגען, וואָס האבן דאָרט ערהונדערטער געהערשט קעגן די אידן. בעת דער צווייטער הערשאפט האבן די אידן אין בוכארא געמוזט טראָגן איבער זייערע קליידער געשריקטע גאָרט־לען, ווען זיי זיינען געגאנגען אין די גאסן; זיי האבן נים געטאָרט ארומפאָרן איבער די שטעט און האבן געמוזט וואוינען אין אפּגעטיילטע קווארטאלן.

בעת די אידישע באפעלקערונג פון בו־כארא איז איצט צופרידן מיט דער דער־גרייכטער פּאליטישער הומאניטאָרער גלייכבארעכטיקונג, וואָס זיי האבן געקראָ־גען פון דער סאָוועט רעגירונג, לויטן זיי אבער שטארק פון דער עקאָנאמישער לאָ־גע. דער גרעסטער טייל פון די בוכארער אידן, וועלכע זיינען פריער געווען רייכע סוחרים, זיינען איצט רואינירט געווארן צוליב דעם, וואָס דער פּריוואט האנדל איז אפּגעשאפן געווארן אין רוסלאנד בעת דער גרעסטער טייל פון די בוכארער אידן זיי־נען נאך דער רעוואלוציע אנטלאפן קיין פּערסיע און אפגאניסטאן, זיינען אבער די ארימסטע אידן פארבליבן אין בוכארא.

דער גרעסטער טייל פון זיי לעבן זייער ארים און פארדינען וויינינקער וויפיל מען דארף האבן פאר די נויטיקסטע באדערפנ־נישן, נעמלאך וויינינקער ווי פערציק רובל א חודש. זיי באשעפטיקן זיך הויפּטזאכ־לאך מיט היטל־מאכערייי, שניידערייי און זיידן־ווע בערייי. אבער די דאזיקע מלאכות גיבן א קליינע מעגלאכקייט צו מאכן א לעבן.

—(::)—

רבי רובינשטיין אין אשכנזי שול

רבי רובינשטיין וועט דאוונען היינט (קבלת שבת) און מארגן אינדערפרי (שבת מברכים) אין אשכנזי שול, ווי דער שול קאָמיטעט בעט אונז צו מעלדן.

רעוואלוציע האט געגעבן די בוכארער אידן מענשלאכע רעכט, אבער עקא־נאמישע לאגע איז ערגער

אידישע באפעלקערונג פון בוכארא איז פארקלענערט אויף א העלפט זינט עס איז איינגעפירט געווארן די סאָוועטי־שע מאכט, לויט ווי עס באווייזט די אונ־טערזוכונג, וואס עס האט געמאכט דער מאסקווער קאָרעספּאנדענט פון דער "אי־דישער טעלעגראפן אגענטור", וועלכער געפינט זיך איצט אויף א רייזע אין בו־כארא, כדי צו שטודירן דאָס לעבן און זינטן פון די בוכארער אידן.

אין דער שטאָט אלט־בוכארא גופא, וואו די אידישע באפעלקערונג האָט פאר דער מלחמה אויסגעמאכט אכט טויזנט נפשות, און איצט געפינען זיך דאָרט בלויז צוויי טויזנט אידן. אין דער גאנצער געגנט פון אמאמרקאן, וואו עס האבן פריער גע־וואוינט א גרויסע צאָל אידן, געפינען זיך איצט בלויז 15 טויזנט אידן. אין דער גע־גנט פון טאשקענט געפינען זיך איצט בלויז 3,000 אידן, בעת אין גאנץ בוכארא געפינען זיך איצט 45 טויזנט אידן.

זינט דער הערשאפט פון דער סאָוועט־רעגירונג זיינען אין בוכארא אפּגעשאפן געווארן אלע באנערעניצונגען, וואָס האבן דאָרט ערהונדערטער געהערשט קעגן די אידן. בעת דער צווייטער הערשאפט האבן די אידן אין בוכארא געמוזט טראָגן איבער זייערע קליידער געשריקטע גאָרט־לען, ווען זיי זיינען געגאנגען אין די גאסן; זיי האבן נים געטאָרט ארומפאָרן איבער די שטעט און האבן געמוזט וואוינען אין אפּגעטיילטע קווארטאלן.

צעפּעלין קומט אן בשלום קיין בראַ־זיליע נאך לאנגער רייזע

פּערנאמבוקא, בראזיליע, מאי 23. — די גרויסע לופט־שיף "גראָף צעפּעלין" איז אנגעקומען בשלום נאך א לאנגער רייזע איבער'ן אטלאנטישן אָקעאן, פון סעוויל, שפּאניע, אן אן אפּשטעל.

היינט, 12 ביי־טאָג, ווערט דערווארט, וועט די לופט־שיף פארזעען איר רייזע קיין ריאָ דע זשאנעירא. דער קאָמאנדיר, דר. הוגא עקענער, האָפט, אז אים וועט געליינגען צו מאכן די 1,200 מייל צווישן די שטעט ביז שבת מיטאָג־צייט.

די פאקטישע רייזע פון פרידריכסהאפן ביז דאנען האט געדויערט 85 שעה מיט 25 מינוט. די פאסאזשירן זיינען אלע צו־פרידן מיט דער רייזע, וואָס איז דורכגע־נאנגען אן וועלכע ס'איז אינצידענטן.

דער צעפּעלין האָט דאָ געקראָגן א גרויסארטיקן קבלת־פּנים, פּארשטייער פון דער רעגירונג האבן באגעגנט דר. עקענער און באגריסט אים מיט'ן דערפאָלג פון זיין רייזע.

ארויסגעבער דעפּוטאט דערווייל געוואָרן צו פּוילישן סיים בעת צוגאָב וואלן אין לוצק

ווארשע, מאי 19 (איטא). דער אידי־שער אדוואָקאט מאָרים ריפּעלר, איז איי־נער פון די דריי דעפּוטאטן, וואָס זיינען דערווייל געווארן אויף דער ליסטע פון דעם בלאָק פון די נאציאָנאלע מינאָריטע־טען, בעת די צוגאב וואלן וואָס זיינען איצט פארגעקומען אין דער שטאָט לוצק. די פּוילישע פּארטייען האבן נים אנטייל גענומען אין די וואלן, צוליב דעם וואָס זיי האבן נים געזעען קיין טשאנסן צו דער־ווייל זייערע קאנדידאטן.

—(::)—

מזל־טוב.

א טאָכטער געבאָרן צו מר. און מרס. ה שטערן, פון לעסטאָף, פּאסק. מוטער און קינד, אין הינן דזשענעראל האספּי־טאל, אין בעסטן צושטאנד.

אנגענטור פּראָטעסט איבערגעשיקט געווארן

וואשינגטאָן, מאי 23 (איטא).— דער ברי־טישער אמבאסאדאר, סער לינדסעי, האט געקראָגן דעם פּראָטעסט פון די אמע־ריקאנער פארטרעטער פון דער אידישער אגענטור, אין וועלכן עס ווערט געפאָדערט די צוריקציאונג פון'ם אימיגראציע אפּד שטעל אין ארץ־ישראל. שטאטס סעקרע־טאר סטימסאָן האט אויך געקראָגן א קאָ־פּיע פון'ם פּראָטעסט.

טאג פון וואלן נאך נים באשטימט, זאגט פּרעמיער

אטאווא, מאי 23. — די פירער פון די פארטייען האבן זיך נאך נים צוגוויפגע־רעדט ווען דעם טאג ווען דער פּארלא־מענט זאָל אויפגעלייזט ווערן, האט פּרע־מיער קינג דערקלערט אין הויז. זאָל עס מעגלאך זיין צו שליסן די ליסטן ביים סוף פון קומענדיקער וואָך, דאן וועט עס נאך מעגלאך זיין דורכצופירן די אלגעמיי־נע וואלן ביים סוף פון חודש יולי. אנדערש וועט מען עס מיזן אפּליינן אויף אווגוסט, אבער אזוי, ווי מאנטאג דעם 4טן אווגוסט איז א בירגערלאכער יום־טוב, וועט עס אויסקומען צו אפּליינן די וואלן ביז מאָ־נטאג, אווגוסט 11טן.

דאָס הויז האט, מיט'ן צוועק צו דער־מעגלאכן זיין שנעלערע אויפלייזונג פון'ם פּארלאמענט, אנגענומען א באשלוס, אז די ווייטערדיקע ליצונגען זאָלן פארקומען 3 מאָל א טאג: אין פרימארגן, נאכמיטאג און אווגוס, און אז די ליצונגען זאָלן פאר־געזעצט ווערן אויך מארגן, דעם 24טן מאי, נים געקוקט אויפ'ן יום־טוב.

גרויסע פּאָליטישע דעבאטן אין דאמיניאן פּארלאמענט

אגודה איז אין לעצטן מאָמענט אויך צוגעשטאנען צום סטרייק, — דאָס איז דער ערשטער פאל אז אגודה זאָל זיך באטייליקן אין אלגעמיינער אונטערנעמונג

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטא")

ירושלים, מאי 23 (איטא).— א האלבע שעה נאכדעם ווי דער סטרייק האט זיך געכאפּט אנגעפאנגען, איז דערגרייכט געווארן פולשענדיקע סאָלידאריטעט פון'ם אי־דישן ישוב. די אגודה אז די עקסטרעמע אשכנ'ישע ארטאָדאָקסישע קהלה אין ירו־שלים האבן באפיילן אלע זייערע אנהייג־ער צו שטיין צום סטרייק, "צוליב דער מוטוועדיקייט פון געמיינשאפטלאכער האנדלונג אין דער דאזיקער שווערער צייט."

דער באשלוס פון דער אגודה איז דער־גרייכט געווארן נאך א צווייטל־שעה'דיקער פארהאנדלונג, אין וועלכער די פארשטייער פון ועד לאומי האבן צוגעזאגט אלץ צו טאן וואס זיי וועלן קאנען רעספּעקטירן די געפילן פון די ארטאָדאָקסישע אידן.

דער רוף פון דער אגודה האט געלייטעט: "מיר פאראייניקן זיך מיט'ן סטרייק רוף און מיר פאדערן אויף אלע ארטאָדאָקסישע אידן אפּצוהיטן אחדות, אפּשטעלן די אר־בעט און תפילה צו טאן צום אלמעכטיקן ער זאָל מבטל מאכן די שווערע גזרות."

דער דאזיקער טריאומף פון אחדות האט אלעמען איבערראשט, ווייל אלע זיינען גע־ווייזט געווארן צו זעען די אגודה שטיין אן דער זייט ביי אלע געמיינשאפטלאכע נאציאָנאלע ארויסטרעטען. דאָס האט גע־מאכט דעם אידישן סטרייק רוף 100־פּראָ־צענט ווירקזאם.

פּרץ־שול גראדואירונג פייע־רונג דעם זונטאג אין דאמיניאן

פירט ווערן פיזישע איבונגען, טענץ בילדלאך און אן איינאקטער. דאָס פּראָ־גראם וועט זיך פארענדיקן מיט דער גרא־דואירונגס צערעמאָניע

א באנקעט לכבוד די גראדואירנדיקע קינדער וועט דורכגעפירט ווערן אין אוונט אין פּרץ־זאל, צו וועלכער אלע פריינט פון דער שול זיינען איינגעלאדן.

דאָס פּראָגראם פון דער פייערונג וועט זיך אנפאנגען פינקטלאך אין צייט, 3 אזייגער, אונטער אלע אומשטענדן. דער עולם אין דערפאר נעבעטן צו קומען אין צייט און נים שטערן דעם פינקטלאכן דורכפיר פון'ם פּראָגראם.

י. זיפּער קומט אויף אן מארגן, 7.15 נ. מ., מיט דער סי: פּי. אר.

פּאָליטיק פון מאקדאנאלדס רעגירונג

אפילו דזשאָרדזש לענסבורי, וועלכער האט פריער געהאלטן מיט סער אסוואלד מאָסלי און האט געשטיצט זיינע פלעגער פאר דער לייזונג פון דער ארבעטסלאָזי־קייט פּראָבלעם, האט איצט געשטימט פאר דער רעגירונג.

—(::)—

קומען צוריק פון א באזוך אין ארץ־ישראל

מרס. ס. ד. פעלדמאן און טאָכטער שושנה קומען צוריק פון א באזוך אין ארץ־ישראל, וואו זיי האבן פאָרבראכט קארנע 11 חדשים צייט, דעם זונטאג, 9 אזייגער, אוונט, מיט דער סי. ען. אר. זיי זיינען דאָרטן געווען די געסט פון מרס. פעלדמאָנ'ס עלטערן, מר. און מרס. א. קוקוי, געווען־ענע תושבים פון מערב קאנאדע.

רגרויסע דעבאטן אין דאמיניאן פּארלאמענט

אגודה איז אין לעצטן מאָמענט אויך צוגעשטאנען צום סטרייק, — דאָס איז דער ערשטער פאל אז אגודה זאָל זיך באטייליקן אין אלגעמיינער אונטערנעמונג

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטא")

ירושלים, מאי 23 (איטא).— א האלבע שעה נאכדעם ווי דער סטרייק האט זיך געכאפּט אנגעפאנגען, איז דערגרייכט געווא־רען פולשענדיקע סאָלידאריטעט פון'ם אי־דישן ישוב. די אגודה אז די עקסטרעמע אשכנ'ישע ארטאָדאָקסישע קהלה אין ירו־שלים האבן באפיילן אלע זייערע אנהייג־ער צו שטיין צום סטרייק, "צוליב דער מוטוועדיקייט פון געמיינשאפטלאכער האנדלונג אין דער דאזיקער שווערער צייט."

דער באשלוס פון דער אגודה איז דער־גרייכט געווארן נאך א צווייטל־שעה'דיקער פארהאנדלונג, אין וועלכער די פארשטייער פון ועד לאומי האבן צוגעזאגט אלץ צו טאן וואס זיי וועלן קאנען רעספּעקטירן די געפילן פון די ארטאָדאָקסישע אידן.

דער רוף פון דער אגודה האט געלייטעט: "מיר פאראייניקן זיך מיט'ן סטרייק רוף און מיר פאדערן אויף אלע ארטאָדאָקסישע אידן אפּצוהיטן אחדות, אפּשטעלן די אר־בעט און תפילה צו טאן צום אלמעכטיקן ער זאָל מבטל מאכן די שווערע גזרות."

דער דאזיקער טריאומף פון אחדות האט אלעמען איבערראשט, ווייל אלע זיינען גע־ווייזט געווארן צו זעען די אגודה שטיין אן דער זייט ביי אלע געמיינשאפטלאכע נאציאָנאלע ארויסטרעטען. דאָס האט גע־מאכט דעם אידישן סטרייק רוף 100־פּראָ־צענט ווירקזאם.

פּרץ־שול גראדואירונג פייע־רונג דעם זונטאג אין דאמיניאן

42 קינדער פון עלעמענטאר־שול און 12 קינדער פון מיטל־שול וועלן קריגן זייערע דיפּלאָמען ביי דער יערלאכער י. ל. פּרץ־שול גראדואירונג פייערונג, דעם זונטאג, 3 ביי־טאג, אין דאמיניאן טעאטער, פּארטעידזש עוועניו, איסט.

י. זיפּער, פּרינציפּאל פון מאנטרעאלער פּרץ־שולן, וועט זיין דער ערן־נאסט ביי דער פייערונג, און ער וועט באגריסן די קינדער אין די טוער.

א רייכע מוזיקאלישע פּראָגראם וועט דורכגעפירט ווערן, איינשליסנדיק דעם גרויסן פּרץ־שול כאר אונטער דער ליטונג פון ב. בראנשטיין, און א טייל פון'ם קינדער נאָרטן. עס וועלן אויף דורכגע־ווייזט ווערן פיזישע איבונגען, טענץ בילדלאך און אן איינאקטער. דאָס פּראָ־גראם וועט זיך פארענדיקן מיט דער גרא־דואירונגס צערעמאָניע

א באנקעט לכבוד די גראדואירנדיקע קינדער וועט דורכגעפירט ווערן אין אוונט אין פּרץ־זאל, צו וועלכער אלע פריינט פון דער שול זיינען איינגעלאדן.

דאָס פּראָגראם פון דער פייערונג וועט זיך אנפאנגען פינקטלאך אין צייט, 3 אזייגער, אונטער אלע אומשטענדן. דער עולם אין דערפאר נעבעטן צו קומען אין צייט און נים שטערן דעם פינקטלאכן דורכפיר פון'ם פּראָגראם.

י. זיפּער קומט אויף אן מארגן, 7.15 נ. מ., מיט דער סי: פּי. אר.

אנגענטור פּראָטעסט איבערגעשיקט געווארן

וואשינגטאָן, מאי 23 (איטא).— דער ברי־טישער אמבאסאדאר, סער לינדסעי, האט געקראָגן דעם פּראָטעסט פון די אמע־ריקאנער פארטרעטער פון דער אידישער אגענטור, אין וועלכן עס ווערט געפאָדערט די צוריקציאונג פון'ם אימיגראציע אפּד שטעל אין ארץ־ישראל. שטאטס סעקרע־טאר סטימסאָן האט אויך געקראָגן א קאָ־פּיע פון'ם פּראָטעסט.

אידישע געזעלשאפטן אין דייטשלאנד קויפן לאנד צו קאָ־לאָניזירן געוועזענע סאָלדאטן

בערלין, מאי 32 (איטא).— דער "בונד צו קאָלאָניזירן אידן אין דייטשלאנד" האט געקויפט א קאָלאָניע אין גרויס־נאבלאָוו נעבן קאָטבוס, כדי דאָרט אנצופּאנענען די קאָלאָניזירונג פון א צאָל אידישע געוועזע־נע מלחמה סאָלדאטן. פּראָגיע אפּעגנהייסער, דער פּרעזידענט פון דעם "בונד", האט גע־מאכט די דאזיקע מיטטיילונג אויף דער פּאראזאמלונג פון דער דאזיקער ארגאניזא־ציע, וואָס איז דאָ געכטן אפּגעהאלטן גע־ווארן.

דער צוועק פון דעם "בונד צו קאָלאָני־זירן אידן אין דייטשלאנד" איז איינצו־וואָרצלען די דייטשע אידן אויף דעם דייטשן באדן און זיי צוציען וואָס מער צום לאנד. די דערנער אויף דער פּאראזאמ־לונג באדן און זיי צוציען וואָס מער צום לאנד. די דערנער אויף דער פּאראזאמ־לונג האבן אויסגעדריקט די האפענונג, אז די דייטשע רעגירונג וועט אונטערשטיצן די דאזיקע באוועגונג.

—(::)—

ארויסגעבער אנאָנסירן ביליקע־רע פּרייזן אויף ביכער

ניו־יארק, מאי 23.— דריי וויכטיקע ענגלישע פאראלאנן האבן דאָ היינט אנאָנ־סירט, אז זיי וועלן פון איצט אָן פאר־עפנטלאכן נייע בעלעטריסטיק צו איין דאָ־לאר א בוך. א פערטער פא